

LABORE ET ZELO

МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЛІТНЬОМУ ОЗДОРОВЧОМУ ТАБОРІ

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: VI, Курс: III

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Дубровський Валерій Леонідович
Контакти	Е-mail: dubrovsky@ex.ua , тел.: (097) 873 55 10
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту а 233 навчального корпусу №2
Години консультацій	Понеділок 13:00 – 14:00

Опис курсу

Курс розроблений для забезпечення цілісного становлення професійно компетентної особистості, фахівця виховної роботи, засвоєння знань, формування умінь та навичок, необхідних для вирішення завдань літньої виховної практики.

Теоретична частина курсу базується на засвоєнні студентами новими досягненнями методичної науки, розкриття шляхів подальшого удосконалення організації повноцінного відпочинку, оздоровлення та лікування дітей у літній період, з результатами наукових досліджень, з передовим досвідом роботи вихователів, перспектив розвитку педагогічної науки в Україні.

Завданнями навчальної дисципліни є закріплення, поглиблення та збагачення психолого – педагогічних, спеціальних знань, їх застосування у вирішенні конкретних виховних задач; формування стійкого інтересу й любові до роботи з дітьми, потреби у професійно – педагогічному самовихованні й самоосвіті; знайомство з сучасним станом виховної роботи в таборі та інших позашкільних виховних закладах, передовим педагогічним досвідом; формування вмінь та навичок професійної діяльності вихователя та вожатого дитячого оздоровчого табору.

Передують вивченню дисципліни «Ознайомча практика (без відриву від навчання)», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи екології», «Основи охорони праці», «Основи медичних знань», «Польова практика з природознавства», «Теорія та методика виховання», «Пропедевтична педагогічна практика», «Основи культури і техніки мовлення», «Вікова та педагогічна психологія», «Основи педагогічної діагностики в початковій школі»; вивчаються після «Діяльнісний підхід у початковій школі», «Педагогічна майстерність», «Виробнича (педагогічна практика)».

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Початкова освіта» сприяє досягненню здобувачами таких **програмних результатів навчання**:

ПРН 1. Спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію, українською мовою та однією з іноземних мов.

ПРН 2. Застосовувати знання фундаментальних основ наук, критично осмислювати

теорії, принципи, поняття у сфері професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 3. Збирати, інтерпретувати, оцінювати, застосовувати дані.

ПРН 4. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

ПРН 5. Планувати, моделювати, реалізувати, здійснювати рефлексію освітнього процесу, коригувати зміст навчання відповідно до освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти та Концепції НУШ, з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей учнів, їх інтересів і потреб, у тому числі й дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН 6. Забезпечувати розвиток пізнавальної сфери, формувати бажання навчатися, розвивати критичне мислення в здобувачів початкової освіти.

ПРН 7. Творчо підходити до розробки, завдань, змісту навчальних занять, використовувати різні методи, прийоми, новітні педагогічні технології, онлайн-сервіси, технології дистанційного навчання, форми навчальної діяльності здобувачів початкової освіти на засадах інтеграції змісту освітніх галузей та діяльнісного підходу в стандартних і нестандартних ситуаціях.

ПРН 8. Створювати сприятливе, комфортне, безпечне, здоров'язбережувальне освітнє середовище для здобувачів початкової освіти, залучати молодших школярів до створення осередків НУШ.

ПРН 9. Формувати ціннісні орієнтації, навички толерантної поведінки та протидії булінгу в здобувачів початкової освіти на засадах педагогіки партнерства.

ПРН 10. Передбачати можливі реакції учнів на певні педагогічні впливи, відчувати їхній емоційний стан, виявляти гнучкість під час вибору методів педагогічного впливу з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей учнів.

ПРН 11. Планувати, моделювати, проводити позакласні й позашкільні заходи з усіма учасниками освітнього процесу, здійснювати рефлексію.

ПРН 12. Організовувати партнерську взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу, керувати розвитком: власним і молодших школярів, усвідомлюючи цінності громадянського суспільства.

ПРН 13. Використовувати в освітньому процесі початкової школи інформаційно-цифрові технології, формувати уміння безпечного користування інформаційними джерелами в молодших школярів.

ПРН 14. Використовувати сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти.

ПРН 15. Застосовувати й оцінювати відкрити інформаційні джерела під час професійної діяльності з молодшими школярами.

ПРН 16. Виявляти професійну мобільність та здатність до адаптації й самовдосконалення в професійній діяльності.

Мета курсу – формування цілісного становлення професійно компетентної особистості, фахівця виховної роботи, засвоєння знань, формування умінь та навичок, необхідних для вирішення завдань літньої виховної практики.

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Початкова освіта» сприяє набуттю здобувачами програмних професійних **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування концептуальних наукових знань, практичних умінь та навичок, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання.

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4. Здатність поважати мультикультурність у процесі соціальної взаємодії.

ЗК-5. Здатність до роботи в команді: взаємодіяти з учнями, колегами, адміністрацією, батьками; здатність до самопрезентації, до ведення переговорів.

ЗК-6. Здатність виявляти, аналізувати, комплексно вирішувати проблеми, формулювати

власну думку, уміти аргументувати.

ЗК-7. Здатність управляти емоціями, виявляти стійкість, стресостійкість та гнучкість, проявляти лідерські якості, управляти конфліктами.

ЗК-8. Здатність розробляти, організовувати, забезпечувати якісне виконання завдань і їх оцінювання.

ЗК-9. Здатність застосувати сучасні інформаційні і комп'ютерні технології для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів і у повсякденному житті.

ФК-1. Здатність планувати, моделювати, реалізовувати, аналізувати, коригувати освітній процес; пізнавальну діяльність, розвивати критичне мислення, формувати ціннісні орієнтації здобувачів початкової освіти на засадах партнерської взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, у тому числі й з дітьми з особливими освітніми потребами.

ФК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, знаходити, оцінювати та використовувати інформацію під час професійної діяльності.

ФК-3. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

ФК-4. Здатність організовувати та керувати професійним розвитком: власним і молодших школярів.

ФК-5. Здатність добирати навчально-методичне забезпечення, зміст, доцільні методи, засоби, технології, форми навчання відповідно до освітніх галузей, вікових та індивідуальних особливостей учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК-6. Здатність до реалізації в освітньому процесі системи теоретичних (предметних) знань, практичних умінь і навичок, методик навчання з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

ФК-7. Здатність до проведення формувального оцінювання та моніторингу навчальних досягнень молодших школярів.

ФК-8. Здатність до організації взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу в різних формах.

ФК-9. Здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий і духовний розвиток здобувачів початкової освіти, урахування осередки НУШ, вікові та індивідуальні потреби молодших школярів, в тому числі дітей, які мають особливі освітні потреби.

ФК-11. Здатність доносити інформацію до всіх учасників освітнього процесу, упроваджувати власний досвід на практиці, нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних навчальних ситуаціях.

ФК-12. Здатність адаптуватися до змін під час професійної діяльності, бути спроможним до професійної мобільності та самовдосконалення.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекційних (20/6* год.), практичних занять (10/8* год.), лабораторних (10/6* год.), організації самостійної роботи в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80/100* год.).

Методи навчання: лекція з елементами бесіди, пояснення, розповідь, демонстрування, ілюстрування, опора на життєвий досвід, створення ситуації зацікавленості, створення ситуації успіху, проблемно-пошуковий, самостійна робота, робота в групах, дискусії, аналіз ситуацій. Перевірка теоретичного навчального матеріалу проводиться методами індивідуального та фронтального опитування; контрольної роботи; письмового тестування; виконання практичних завдань: виготовлення наочності, презентація, проект, виконання творчих завдань; екзамен. Матеріали, які потрібні для викладання курсу: посібники, комп'ютер, презентації, дидактичні матеріали, обладнання аудиторії № 121.

* – денна/заочна форми навчання

Організація навчання
Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Організаційні основи літнього дитячого відпочинку	4	2
2.	Особливості літньої виховної практики	4	-
3.	Педагогіка табірної зміни	4	2
4.	Специфіка виховної діяльності в літніх оздоровчих таборах	2	1
5.	Соціально - педагогічні основи організації літнього оздоровчого процесу	4	1
	Всього	20	6

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Завдання, зміст літньої педагогічної практики	2	2
2.	Організаційні основи літнього дитячого відпочинку	2	2
3.	Специфіка виховної діяльності в літніх оздоровчих таборах	2	
4.	Психолого - педагогічні основи організації літнього відпочинку.	4	2
	Всього	10	8

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Особливості літньої виховної практики	2	2
2.	Педагогіка табірної зміни	2	
3.	Технологія організації оздоровчо-виховного процесу в літніх дитячих закладах	2	2
4.	Технологія діяльності вожатого, вихователя з різними категоріями дітей	2	
5.	Технологія діяльності вожатого, вихователя з різними категоріями дітей	2	2
	Всього	10	6

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
	РОЗДІЛ І. Особливості організації оздоровчо-виховного процесу в літній період	Денна	Заочна
1.	Розробити орієнтовний зміст практики в різних типах літніх виховних закладів	3	4
2.	Змодельовати інформаційний куточок загону	4	5

3.	Підготувати матеріали до таких форм діяльності : «вогник знайомств в загоні», «організаційний збір загону»	3	4
4.	Скласти план діяльності вожатого, вихователя в день заїзду дітей	4	5
5.	Змодельовати технологію виховної роботи в ЛОТ(скласти календарний план, розробити варіанти план-сітки, путівки дня, враховуючи вікові особливості)	4	5
6.	Розробити картотеку виховних заходів в організаційний період	4	5
7.	Теоретично обґрунтувати врахування вікових особливостей дітей в таборі	2	3
8.	Підібрати методики для діагностики здібностей та нахилів; вивчення мотиваційної сфери дітей	2	3
	РОЗДІЛ II. Технологія виховної діяльності в літніх дитячих оздоровчих закладах		
9.	Розробити ігрову програму «Барабанить дощ у вікна»	3	7
10.	Підготувати картотеку ігор в приміщенні	3	6
11.	Підготувати картотеку рухливих ігор	5	6
12.	Підготувати матеріали по організації спортивно-оздоровчої діяльності в загоні	5	6
13.	Скласти календар святкових дат на кожен із літніх місяців і підібрати до них матеріал	5	7
14.	Підготувати картотеку виховних справ відповідно календарного плану з врахуванням вікових особливостей	6	6
15.	Підготувати тексти пісень, масовок, що використовуються в таборі	5	5
16.	Підготувати матеріали до прощального загонового вогника	4	4
17.	Підготувати матеріали по діагностиці змін у розвитку особистості, задоволенні потреб і інтересів дитини за час відпочинку	6	7
18.	Розробити план діяльності вожатого, вихователя в день від'їзду дітей	6	6
19.	Педагогічне керівництво грою. Підібрати методики для діагностики здібностей та нахилів; вивчення мотиваційної сфери дітей	6	6
	Всього	80	100

Оцінка

Критерії поточного оцінювання

Відмінно – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів- доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі.

Добре – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

Задовільно – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

Незадовільно – студент виявляє недостатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь містить часткові помилки, недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
40	Розділ I. Особливості організації оздоровчо – виховного процесу в літній період -20 балів Опрацювання нормативних документів, що регламентують діяльність дитячих оздоровчих центрів. Розкрити особливості літньої виховної практики в дитячих оздоровчих таборах. Змодельовати інформаційний куточок «Стіл довідок» чи «Інфорбюро». Творча робота. Відкриття «Дизайн-інтер'єр-клубу». Дебати: Права і обов'язки вожатого (вихователя). Наповнити змістом створення ситуацій "Друг", "Справа", "Відповідальність". Технологія: ігри на знайомство, візитки з іменами, колективні творчі справи, спільна діяльність на загальну користь, обговорення спільних справ, підведення підсумків дня, обмін думками, спостереження за стосунками, що складаються між дітьми, вивчення і контроль. Розділ II. Технологія виховної діяльності в літніх дитячих оздоровчих закладах – 20 балів Планування "Портрет дитячого літа". Розробити програми: Здоров'я. Інтелект. Спілкування. Моральність. Відпочинок. Соціально-педагогічні засади діяльності вожатого, вихователя з адаптації дітей-сиріт, дітей-інвалідів в ЛОТ (круглий стіл). Банк ігор чи «Калейдоскоп табірних справ». Розробити ігрову програму "Барабанить дощ у вікна". Гра «Ми складаємо наш автопортрет». Тренінги, вправи на підсумковому зборі. Конкурс вожатської майстерності.
5	КР (к.р.) Критерії оцінювання: повнота висвітлення змісту питання, оперування педагогічними термінами, ключовими поняттями, аргументація відповіді; логічне, послідовне викладення думок, узагальнення, підбиття підсумків; дотримання норм культури писемного мовлення, наукового стилю викладу думок.

10	Самостійна робота (методична папка, відповіді на питання) 1.4б.-Наповненість методичної папки матеріалом, необхідним для організації освітнього процесу в ЛОТ. 2.2б.-У повному обсязі розкрито теоретичне і практичне значення, 2б. – Самостійна робота має позитивні якості, але в ній допущені наукові, стилістичні, орфографічні й пунктуаційні помилки, 2б. – Теми не розкриті, поверхово проаналізовано фактичний матеріал.
10	ІНДЗ (навчальний проєкт) (на вибір студента) 1 – Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження. 3 – Презентування результатів . 2– Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання. 3 – Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження. 1 – Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (вступ, основна частина, висновки, додатки список використаних джерел).
5	Тест 5– Правильно вирішив усі тестові завдання. 4– Правильно вирішив більшість тестових завдань. 3– Правильно вирішив половину тестових завдань. 2– Правильно вирішив меншість тестових завдань. 1–Правильно вирішив окремі тестові завдання. 0 –Не вирішив жодного тестового завдання. За кожен правильну відповідь 1 бал.

Екзамен (письмовий або усний)

23-30 балів – виставляється, якщо студент точно і повно розкриває зміст питань білета. Чітко і логічно відпові на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу під час роботи з молодшими школярами. Творчо вирішує практичні завдання. Вільно володіє нормативною, сучасною мовою.

19-22 балів – ставиться у випадку, коли під час відповіді студент допускає деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти було розкрито правильно. Незначні помилки усуваються самим студентом, коли на помилки вказує екзаменатор. Студент наводить приклади з власної практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу під час роботи з молодшими школярами. Вірно вирішує практичне завдання. Вільно володіє нормативною, сучасною мовою.

12-18 балів – достатньо володіє понятійним апаратом навчальної дисципліни. Уміння й навички студента дозволяють викласти матеріал досить логічно й послідовно, практичне завдання вирішує за зразком, узагальнення робить з допомогою викладача. Під час відповіді допускає серйозні помилки. Мовою володіє, але робить незначні помилки.

6-11 балів – виставляється, якщо відповідь нечітка з порушеною логікою викладу матеріалу й містить суттєві неточності. 30-50% змісту білета залишається нерозкритими. Відповідь репродуктивна, без узагальнень, не аргументована прикладами. На додаткові запитання екзаменатора відповідає в межах 45-50%. Мовою володіє, але робить багато незначних помилок.

0-5 балів – виставляється, якщо відповідь студента фрагментарна. Студент не засвоїв матеріал у межах програми навчальної дисципліни (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів. На додаткові та навідні запитання екзаменатора майже завжди не знає правильної відповіді. Мова зі значними помилками. Володіє нормативною, сучасною мовою.

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладача та перейти до безпечного місця.

Відвідування занять є бажаним, але не обов'язковим компонентом курсу. У сучасних умовах передбачається використання гнучкої системи вивчення курсу завдяки складанню графіка індивідуального маршруту студента в опануванні змісту дисципліни.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дед-лайн. Крайньою межею здачі завдань за тиждень до іспиту. Після цієї дати завдання не приймаються.

Переоцінка роботи студента можлива лише за умови ґрунтовної аргументації з боку студента аспектів виконаного завдання, які виявилися наявними, але не достатньо або не чітко висвітленими.

Перескладання виконаних студентом завдань можлива і здійснюється протягом терміну вивчення курсу. Після отримання балів за виконане завдання студент має одну спробу покращити результат до завершення здачі всіх запланованих робіт.

Академічна доброчесність та плагіат. Якщо ви 1) використовуєте чужі фрази, абзаци чи ідеї своїми словами іншої людини і 2) не вкажете посилання, то ви зробили плагіат певної людини. Є два способи переконатися, що ви не плагіатуєте: 1) презентувати власні ідеї та 2) коли ви представляєте чужі ідеї чи фрази, надаючи посилання. Плагіат - серйозна проблема в сучасному світу, тому я активно перевірятиму вашу роботу, щоб переконатися, що ви не запозичували текст та чужі ідеї. Якщо я виявлю, що ви зробили плагіат у завданні, воно не буде зараховане, а я повідомляю про інцидент завідувачу кафедри.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.

Література:

Основна:

1.Бартків О. С. Діяльність соціального педагога в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку: навч.-метод. посіб. / О. С. Бартків, В. Г. Грановський, Є. А. Дурманенко. Луцьк : АКВА ПРІНТ, 2017. 300 с.

2. Дубровська Л.О., Дубровський В.Л., Філоненко О.С. Організація літнього відпочинку молодших школярів: навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. М.Гоголя, 2016. 86 с.

3.Дубровський В.Л. Підготовка вчителя початкової школи до формування культури поведінки молодших школярів. *Актуальні наукові дослідження в сучасному світі*. Переяслав-Хмельницький, 2019. Випуск 5(49). ч.4. с.74-79.

4.Лаппо В.В. Методика виховної роботи в літніх дитячих оздоровчих таборах: Практичний посібник . Івано-Франківськ: НАР, 2016. 306 с.

5.Методика виховної роботи в літньому оздоровчому таборі: навч.-метод. посіб. / авт.-у Л. О. Дубровська, В. Л. Дубровський, О. С. Філоненко ; Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 2-ге, перер. та допов. с. 147.

6.Табір з денним перебуванням: відпочинок і виховання : навч.-метод. посіб. / укл. Л.О. Дубровська, В.Л. Дубровський, О.С. Філоненко / За ред. Є.І. Коваленко. Ніжин : НДУ ім. М.Гоголя, 2016. 123 с.

7.Філоненко О.С. Виховна практика студентів у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку – організація та проведення: методичні рекомендації. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 52 с.

8.Mary Kristen Clark and Evangeline E. Nwokah. Play and Learning in Summer Camps for Children with Special Needs. URL: <https://www.journalofplay.org/sites/www.journalofplay.org/files/pdf-articles/3-2-article-play-learning-summer-camps.pdf/>. (дата звернення: 17.06.2022).

9.Л. О. Дубровська, В. Л. Дубровський, Бутенко С. В. Сучасні педагогічні завдання та методи розвитку творчих здібностей молодших школярів (І циклу) *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя. Серія «Психолого-педагогічні науки»*. № 2. Ніжин, 2022. С. 61-69.

Додаткова:

1.Марафон дитячого дозвілля : навчально-методичний посібник / уклад. : Л. О. Дубровська, В. Л. Дубровський, В. В. Ковнер та ін.; за ред. Л. О. Дубровської. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 315 с.

2. Сонячне літо в таборі : навчально-методичний посібник : у 2 ч. / уклад.: В. М. Солова, Г. Ю. Опанасенко, Н. І. Яковець ; за заг. ред. Н. І. Яковець. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2005. Ч. І. 2005. 269 с.

3. Солова В. М. Педагогіка літнього оздоровчого табору: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2009. 188с.

4. Теорія та методика професійно-педагогічної діяльності вожатого в літніх дитячих оздоровчих таборах : навчальний посібник для студ. пед. вищ. навч. закл. / уклад. : М. І. Воровка, Г. Г. Петрученя, Л. І. Кучина ; за ред. В. В. Молодиченка. Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2011. 234 с.

5. Технологія організації відпочинку і оздоровлення дітей в сучасному дитячому оздоровчому закладі (теоретичний аспект): навч.-метод. посіб. з питань оздоровлення та відпочинку дітей. Упр. освіти і науки Волин. облдержадмін., Луц. пед. коледж; уклад.: Бахомент С.П., Борбич Н. В., Шевчук Н. І. Луцьк, 2014. 283 с.

6. Шевчук М. О. Проект – рух вперед!: навчальний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2013. 163 с.